

REFERAT

11. NOVEMBER 2020

DOK. NR. 20/02700-6

REF. LELI

**MØDE I RÅDET FOR MENNESKERETTIGHEDER,
11. NOVEMBER 2020 KL. 13:00-16:00**

**SÆRLIGT TEMA: DANMARKS BEDØMMELSE SOM LED
I UPR-PROCESSEN**

MØDET BLEV AFHOLDT VIA TEAMS

DELTAGERLISTE SE ANNEX 1

1. Godkendelse af dagsorden

Bilag: 1.1 Dagsorden for rådsmøde den 11. november 2020.

Beslutning: Formand Trine Christensen bød velkommen og ønskede direktør Louise Holck tillykke med udnævnelsen som direktør for instituttet.

Dagsordenen blev godkendt uden yderligere bemærkninger.

2. Godkendelse af referat

Bilag: 2.1 Referat af rådsmøde den 2. september 2020.

Beslutning: Referatet blev godkendt uden yderligere bemærkninger.

3. Tema: UPR (Universal Periodic Review)

Bilag til orientering: 3.1 Baggrundsinformation om UPR, 3.2. Civilsamfundets Stakeholderrapport "Universal Periodic Review of Denmark, 38th Session of the UN Human Rights Council (2021)", 3.3. NHRI Stakeholder Report – Key Recommendations

Drøftelse: Temaet indebar en drøftelse af Danmarks indspil til FN's bedømmelsessystem UPR, hvor Danmarks menneskerettighedsforhold gennemgås.

Punktet blev indledt med tre præsentationer:

-
- Udenrigsministeriet ved kontorchef Danmarks tre bidrag til UPR-rapporteringen blev præsenteret Ulf Melgaard og specialkonsulent Tomas Kønigsfeldt, der redegjorde for processen og indholdet af den statslige UPR-rapport.
 - Elna Søndergaard, DIGNITY, præsenterede civilsamfundets proces og bidrag til UPR-rapporteringen.
 - Afdelingschef Christoffer Badse, præsenterede Institut for Menneskerettigheders UPR-rapport.

Rådet drøftede herefter den danske UPR-proces. Der blev bl.a. sat fokus på den opfølgning, der finder sted, når anbefalingerne er modtaget. Udenrigsministeriets repræsentanter fortalte her om regeringens Menneskerettighedsudvalg, der består af repræsentanter fra en række ministerier. Der blev fra rådets medlemmer efterspurgt en mere systematisk opfølgning på anbefalingerne og en større inddragelse af civilsamfund og Institut for Menneskerettigheder i denne del af arbejdet.

Udenrigsministeriet bemærkede hertil, at samarbejde på tværs af de enkelte ministerier og samarbejdet med civilsamfundet er et opmærksomhedspunkt i menneskerettighedsudvalget.

Elna Søndergaard og Christoffer Badse roste afslutningsvis civilsamfundet for et godt samarbejde om civilsamfundsrapporten.

Formanden takkede for oplæg og en god drøftelse.

Præsentationer vedlagt referatet. Se annex 2.

4. Orientering om ny strategi 2021-2024

Bilag: 4.1 Status for ny strategi 2021-2024, 4.2 Opsamling på rådets strategidrøftelse 5. februar 2020

Drøftelse: Bestyrelsesformand Dorthe Elise Svinth fortalte om processen for arbejdet med den nye strategi og præsenterede

strategiens hovedindhold herunder strategiens værdier samt de tematiske og organisatoriske fokusområder.

Herefter drøftede rådet strategiens indhold. Tyge Trier fremhævede, at strategiens fokus på 'samarbejde' ikke måtte betyde, at man i mindre grad ville agere juridisk fyrtårn og ikke mindst vagthund på det menneskeretlige område. understregede vigtigheden af, at instituttet også fremadrettet agerer juridisk vagthund, der varetager den kritiske dialog.

Dorthe Elise Svinth svarede, at samarbejdsperspektivet først og fremmest relaterer sig til civilsamfundet, og at det ikke er tiltænkt, at instituttet på nogen måde skal fravige rollen som juridisk fyrtårn og menneskeretlig vagthund.

Karina Pultz bemærkede, at instituttet er en højt estimeret samarbejdspartner for Folkekirkens Nødhjælp på erhverv og menneskerettigheder (i Østafrika), og at Instituttet står stærkt internationalt og bør værne om dette vigtige område.

I forlængelse heraf spurgte rådet ind til, hvordan instituttet vil håndtere samarbejde med virksomheder fremadrettet. Og rådet bad Dorthe Elise Svinth om at redegøre for den videre drøftelse i bestyrelsen om virksomhedssamarbejdet. Her understregede rådet vigtigheden af, at instituttets troværdighed bliver bevaret i det fremtidige samarbejde med virksomheder. Til dette svarede Dorthe Elise Svinth, at der i bestyrelsen er enighed om, at erhvervssamarbejde er vigtigt for instituttet. Dog er selve metoden for, hvordan instituttet fremadrettet skal tilgå erhvervssamarbejde ikke lagt fast. Denne drøftelse skal bestyrelsen have på det kommende bestyrelsesmøde.

Afslutningsvist takkede Dorthe Elise Svinth for rådets gode input og kritiske blik i relation til strategiarbejdet.

5. **Udpegning af nye bestyrelsesmedlemmer**

Bilag 5.1: Indstilling fra formandskabet eftersendes.

Drøftelse: Trine Christensen gennemgik ansættelsesprocessen og de kriterier udpegningsudvalget (bestående af rådets

formandskab, bestyrelsesformand Dorthe Elise Svinth og bestyrelsesmedlem Jesper Lindholm) har lagt vægt på. Rådet modtog 55 ansøgningerne til de to bestyrelsesposter. Udvalget har valgt at indstille hhv. Henriette Laursen (kønsmandat) og Mette Boye, som begge genopstiller til bestyrelsen. Trine Christensen redegjorde kort for udvalgets begrundelse og gav herefter ordet til de to kandidater. Henriette Laursen og Mette Boye takkede for indstillingerne og præsenterede rådet for deres vigtigste prioriteringer som medlemmer af bestyrelsen.

Beslutning: Formanden konstaterede, at rådet enstemmigt bakker op om de to kandidater, som genvælges til bestyrelsen.

6. Nedsættelse af nyt råd

Bilag: 6.1 Nedsættelse af nyt råd 2021, 6.2 Bestemmelse om medlemskab af Rådet for Menneskerettigheder.

Drøftelse: På opfordring af bestyrelsen drøftede rådet fremtidige modeller for rådets størrelse, sammensætning mv. for at opnå et velfungerende råd.

Rådet udtrykte et ønske om, at de civilsamfundsorganisationer, der ønsker at lægge et engagement, bør kunne indgå i rådets arbejde. Rådet efterlyste flere repræsentanter fra ungdomsorganisationer og organisationer, der varetager den digitale dagsorden. Rådet anmodede om, at praktiske foranstaltninger som f.eks. pladsmangel i mødelokaler ikke stiller sig til hinder for et større råd.

Rådet opfordrede bestyrelsen til at kigge på mødedeltagelsen blandt rådets medlemmer i den seneste periode.

Beslutning: Formanden konkluderede, at rådets betragtninger vil blive videregivet til instituttets bestyrelse.

7. Modtager af Menneskerettighedsprisen 2020

Bilag: 7.1 Juryens indstilling af prismodtager til rådets Menneskerettighedspris 2020.

Drøftelse: Repræsentant for juryen, Lis Ehmer Poulsen, OASIS, gennemgik udvælgelsesprocessen og redegjorde for indstillingen af årets vinder. Juryen har valgt at indstille DAV (De Anbragtes Vilkår) og RIFT (Foreningen Retssikkerhed I Familiers Trivsel)

Hun bemærkede, at organisationerne taler en sårbar gruppes sag, der har svært ved ellers at blive hørt i debatten. Jurymedlem Poul Erik Christoffersen, Oxfam IBIS, tilføjede, at det er et hjørne af menneskeretten, som rådet ikke før har hædret med Menneskerettighedsprisen.

Beslutning: Trine Christensen konstaterede, at rådet enstemmigt bakker om juryens indstilling af prismodtager.

8. Rådets arbejdsplan for 2021

Bilag: 8.1 Rådets arbejdsplan og møder 2021.

Drøftelse: Rådet kom med følgende forslag til temaer for rådsmøderne i 2021:

- Menneskerettighedsalliancen
- Tech-giganter: hvem styrer nyhedsstrømmen og de menneskeretlige aspekter heraf
- Udvisning af kriminelle indvandrere (herunder psykisk syge)

Beslutning: Rådet tiltrådte arbejdsplanen for 2021.

9. Beretninger

- Bestyrelsen:
Bestyrelsesformand Dorthe Elise Svinth fortalte, at året har været præget af Covid-19. Bestyrelsen har i 2020 ansat ny direktør. Herudover har strategiprocesen fyldt meget i bestyrelsens arbejde.
- Direktion:
Louise Holck præsenterede rådet for instituttets nye debatformat 'Godmorgen Menneskeret'. Første debatmøde blev afholdt den 28. oktober og omhandlede ytringsfrihed på de sociale medier. Her deltog Peter

Skaarup (DF), Karina Lorentzen (SF) og seniorforsker Rikke Frank Jørgensen (Institut for Menneskerettigheder).
De næste debatmøder kommer til at omhandle tilsynet om efterretningstjenesterne samt behandling af asylsager i nærområderne.
Afslutningsvist gennemgik Louise Holck instituttets seneste udgivelser.

10. Eventuelt

11. Kommende møder

Det er forventningen, at overrækkelse af rådets Menneskerettighedspris 2020 bliver den 10. december 2020 kl. 15.00 – dog forudsat at årets prismodtager kan deltage på dette tidspunkt.

Rådsmøder for 2021:

Den 24. februar 2021, kl. 15-18.

Den 26. maj 2021, kl. 13-16.

Den 29. september 2021. kl. 15-18.

Den 1. december 2021. kl. 13-16.